

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ TP HỒ CHÍ MINH

PHẠM TRÀ LAM

**NHÂN TỐ TÁC ĐỘNG ĐẾN CẢM NHẬN KẾT QUẢ CÔNG VIỆC
CỦA NHÂN VIÊN KẾ TOÁN TRONG MÔI TRƯỜNG ỨNG DỤNG
HỆ THỐNG HOẠCH ĐỊNH NGUỒN LỰC DOANH NGHIỆP –
TRƯỜNG HỢP VIỆT NAM**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

TP Hồ Chí Minh – Năm 2018

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ TP HỒ CHÍ MINH

PHẠM TRÀ LAM

**NHÂN TỐ TÁC ĐỘNG ĐẾN CẢM NHẬN KẾT QUẢ CÔNG VIỆC
CỦA NHÂN VIÊN KẾ TOÁN TRONG MÔI TRƯỜNG ỨNG DỤNG
HỆ THỐNG HOẠCH ĐỊNH NGUỒN LỰC DOANH NGHIỆP –
TRƯỜNG HỢP VIỆT NAM**

Chuyên ngành : Kế toán

Mã số : 9340301

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC

PGS.TS VÕ VĂN NHỊ

TP Hồ Chí Minh – Năm 2018

CAM KẾT

V/v tuân thủ chuẩn mực đạo đức trong NCKH

-----☺☺☺☺☺-----

Tôi xin cam đoan luận án tiến sĩ kinh tế “Nhân tố tác động đến cảm nhận kết quả công việc của nhân viên kế toán trong môi trường ứng dụng hệ thống hoạch định nguồn lực doanh nghiệp – Trường hợp Việt Nam” tuân thủ đầy đủ các chuẩn mực đạo đức chung trong nghiên cứu khoa học:

- Thứ nhất, mọi nội dung được tham chiếu từ các nghiên cứu khác liên quan đã được trích dẫn đầy đủ.
- Thứ hai, quy trình thu thập dữ liệu cho nghiên cứu được thực hiện khoa học và người tham gia khảo sát hoàn toàn tự nguyện đồng ý tham gia.
- Thứ ba, mọi thông tin cá nhân của người tham gia khảo sát và thông tin về đơn vị đang công tác của người tham gia khảo sát chỉ được sử dụng cho mục đích nghiên cứu của đề tài, không một thông tin cụ thể nào được tiết lộ vì mục đích khác.
- Thứ tư, các số liệu và kết quả xử lý dữ liệu là hoàn toàn trung thực.
- Thứ năm, công trình nghiên cứu khoa học này không trùng lặp với các công trình nghiên cứu khoa học đã được công bố (theo tìm hiểu của tác giả).
- Thứ sáu, công trình nghiên cứu khoa học này hoàn toàn do tác giả thực hiện dưới sự hướng dẫn của người hướng dẫn khoa học.

Nghiên cứu sinh

PHẠM TRÀ LAM

LỜI CẢM ƠN

Trong thời gian qua, với sự hỗ trợ nhiệt tình từ quý thầy cô, các đồng nghiệp, bạn bè, người thân và các tổ chức liên quan, tôi đã hoàn thành luận án này.

Đầu tiên, tôi xin gửi lời cảm ơn chân thành đến ban giám hiệu Trường Đại Học Kinh Tế TP. Hồ Chí Minh, ban chủ nhiệm Khoa Kế toán và các thầy cô trưởng phó Bộ môn HTTT kế toán, nơi tôi đang công tác. Các Thầy cô đã tạo điều kiện thuận lợi cho tôi được học tập nâng cao trình độ và hoàn thành luận án tiến sĩ.

Trong quá trình học tập nâng cao trình độ của chương trình nghiên cứu sinh, tôi đã tiếp thu được nhiều kiến thức bổ ích giúp tôi nâng cao trình độ cũng như hoàn thành luận án tiến sĩ. Vì vậy, tôi xin gửi lời cảm ơn chân thành đến các quý thầy cô tại Trường Đại Học Kinh Tế TP. Hồ Chí Minh đã truyền đạt vô vàn kiến thức bổ ích cho tôi.

Trong quá trình thực hiện luận án này, tôi đã nhận được rất nhiều sự hỗ trợ từ quý thầy cô là đồng nghiệp của tôi, trong và ngoài Khoa Kế toán. Tôi xin gửi lời cảm ơn đến các quý thầy cô đã hỗ trợ tôi hoàn thành luận án tiến sĩ. Đặc biệt, tôi xin gửi lời cảm ơn chân thành đến thầy Nguyễn Phước Bảo Ấn, người đã hỗ trợ tôi rất nhiều trong việc tìm tài liệu và cách thức sử dụng kỹ thuật PLS_SEM để tiến hành phân tích dữ liệu trong luận án này. Bên cạnh đó, tôi xin bày tỏ sự kính trọng và lòng biết ơn sâu sắc tới PGS.TS Võ Văn Nhị, người thầy hướng dẫn khoa học của tôi. Trong suốt gần bốn năm qua, thầy đã tận tình dìu dắt, chỉ bảo, hướng dẫn tôi thực hiện luận án. Những nhận xét, đánh giá của thầy, đặc biệt là những gợi ý về hướng giải quyết vấn đề trong suốt tiến trình nghiên cứu, thực sự là những bài học vô cùng quý giá đối với tôi không chỉ cho việc thực hiện luận án này mà cả trong công việc và cuộc sống hiện tại của mình.

Để hoàn thành luận án này, tôi đã phải nhờ sự hỗ trợ rất nhiều từ đồng nghiệp, người thân và các bạn cựu sinh viên của tôi trong việc thu thập dữ liệu. Vì vậy, tôi xin gửi lời cảm ơn chân thành đến những người đã hỗ trợ tôi trong quá trình thu thập dữ liệu cho luận án.

Cuối cùng, tôi xin gửi tấm lòng ân tình tới gia đình thương yêu của tôi. Trong suốt những năm qua, với những bận rộn về công việc và học hành, gia đình luôn là nguồn cổ vũ và truyền nhiệt huyết để tôi hoàn thành luận án.

TP. Hồ Chí Minh

Ngày tháng Năm 2018

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN

LỜI CẢM ƠN

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CHỮ VIẾT TẮT

DANH MỤC CÁC BẢNG VÀ HÌNH

TÓM TẮT

PHẦN GIỚI THIỆU

1. Sự cần thiết của đề tài	ii
2. Mục tiêu nghiên cứu và câu hỏi nghiên cứu	v
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	vi
4. Phương pháp nghiên cứu	vi
5. Ý nghĩa của nghiên cứu	viii
6. Cấu trúc của luận án	x

CHƯƠNG 1

TỔNG QUAN NGHIÊN CỨU

1.1. Giới thiệu	1
1.2. Khái quát các nghiên cứu nước ngoài có liên quan đến kết quả công việc của cá nhân trong môi trường ứng dụng CNTT	2
1.3. Khái quát các nghiên cứu nước ngoài về các nhân tố có thể có tác động đến kết quả công việc của cá nhân trong môi trường ứng dụng CNTT	5
1.3.1. Giới thiệu	5

1.3.2. <i>Khái quát các nghiên cứu liên quan đến sự phù hợp giữa nhiệm vụ và công nghệ</i>	7
1.3.3. <i>Khái quát các nghiên cứu liên quan đến lợi ích kế toán do ứng dụng ERP</i>	9
1.3.4. <i>Khái quát các nghiên cứu liên quan đến cảm nhận tính hữu ích của hệ thống ERP</i>	10
1.3.5. <i>Khái quát các nghiên cứu liên quan đến sự thỏa mãn của người sử dụng và sự thỏa mãn trong công việc trong HTTT/ hệ thống ERP</i>	12
1.4. <i>Khái quát các nghiên cứu trong nước về hệ thống ERP</i>	14
1.5. <i>Xác định khe hổng nghiên cứu</i>	15
Kết luận chương 1	19

CHƯƠNG 2

CƠ SỞ LÝ THUYẾT

2.1. <i>Giới thiệu</i>	20
2.2. <i>Hệ thống hoạch định nguồn lực doanh nghiệp (ERP)</i>	21
2.2.1. <i>Quá trình hình thành và phát triển ERP</i>	21
2.2.2. <i>Khái niệm ERP</i>	23
2.2.3. <i>Cấu trúc của ERP</i>	24
2.2.4. <i>Đặc điểm cơ bản của ERP</i>	25
2.2.5. <i>Lợi ích của ERP</i>	26
2.2.6. <i>Hạn chế cơ bản của ERP</i>	29
2.3. <i>Các khái niệm nghiên cứu</i>	29
2.4. <i>Các lý thuyết nền</i>	36
2.4.1. <i>Lý thuyết sự phù hợp giữa nhiệm vụ và công nghệ (TTF)</i>	37
2.4.2. <i>Mô hình kết hợp TAM và TTF</i>	38
2.4.3. <i>Mô hình xác nhận – kỳ vọng (ECM)</i>	39
2.4.4. <i>Lý thuyết thành công của HTTT (D&M IS Success Model)</i>	41
2.5. <i>Phát triển giả thiết nghiên cứu</i>	46

2.6.	Biến kiểm soát	48
2.6.1.	<i>Chi phí và số lượng phân hệ ứng dụng trong hệ thống ERP</i>	49
2.6.2.	<i>Đặc điểm cá nhân của người sử dụng hệ thống ERP</i>	50
2.7.	Mô hình nghiên cứu	52
	Kết luận chương 2	56

CHƯƠNG 3

THIẾT KẾ NGHIÊN CỨU

3.1.	Giới thiệu	57
3.2.	Khung nghiên cứu và quy trình nghiên cứu	57
3.3.	Thang đo các khái niệm nghiên cứu	60
3.3.1.	<i>Giới thiệu</i>	60
3.3.2.	<i>Thang đo các khái niệm trừu tượng</i>	61
3.3.3.	<i>Thang đo các khái niệm đo lường trực tiếp</i>	68
3.4.	Phương pháp nghiên cứu	69
3.5.	Thiết kế nghiên cứu sơ bộ	69
3.5.1.	<i>Mục tiêu và phương pháp nghiên cứu</i>	69
3.5.2.	<i>Mẫu nghiên cứu</i>	70
3.5.3.	<i>Công cụ xử lý dữ liệu</i>	72
3.5.3.1.	Kiểm định thang đo bằng hệ số tin cậy Cronbach's Alpha	73
3.5.3.2.	Phân tích nhân tố khám phá EFA	74
3.6.	Thiết kế nghiên cứu chính thức	76
3.6.1.	<i>Mục tiêu và phương pháp nghiên cứu</i>	76
3.6.2.	<i>Mẫu nghiên cứu</i>	77
3.6.3.	<i>Kiểm tra sai lệch trong đo lường do phương pháp</i>	77
3.6.4.	<i>Công cụ xử lý dữ liệu</i>	82
3.6.5.	<i>Quy trình thực hiện nghiên cứu</i>	84
3.6.6.	<i>Kiểm tra mô hình đo lường</i>	85

3.6.7. Kiểm tra mô hình cấu trúc	88
Kết luận chương 3	92

CHƯƠNG 4

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ BÀN LUẬN

4.1. Giới thiệu	93
4.2. Kết quả nghiên cứu sơ bộ	93
4.2.1. Thực hiện nghiên cứu sơ bộ và kết quả thống kê mô tả	93
4.2.2. Kết quả kiểm định thang đo bằng hệ số tin cậy Cronbach's Alpha	95
4.2.3. Kết quả phân tích nhân tố khám phá EFA	96
4.2.4. Tổng kết và bàn luận kết quả nghiên cứu sơ bộ	103
4.3. Mô hình nghiên cứu và thang đo các khái niệm nghiên cứu chính thức	107
4.4. Kết quả nghiên cứu chính thức	109
4.4.1. Thực hiện nghiên cứu chính thức và kết quả thống kê mô tả	109
4.4.2. Kiểm tra sai lệch trong đo lường do phương pháp	112
4.4.3. Kiểm tra mô hình đo lường	113
4.4.4. Kiểm tra mô hình cấu trúc	120
4.4.4.1. Đánh giá hiện tượng cộng tuyến	120
4.4.4.2. Đánh giá tính phù hợp của các mối quan hệ	121
4.4.4.3. Kiểm tra hệ số xác định R^2	123
4.4.4.4. Kiểm tra hệ số quy mô tác động f^2	124
4.4.4.5. Đánh giá khả năng dự báo của mô hình thông qua Q^2	125
4.4.4.6. Đánh giá ảnh hưởng của quy mô q^2	126
4.4.4.7. Kiểm tra vai trò của các biến trung gian	127
4.5. Tổng hợp kết quả nghiên cứu	128
4.6. Bàn luận kết quả nghiên cứu	133
4.6.1. So sánh kết quả kiểm tra mô hình lý thuyết và mô hình cạnh tranh	133
4.6.2. Bàn luận về kết quả nghiên cứu sơ bộ	135

4.6.3. <i>Bàn luận về kết quả nghiên cứu chính thức</i>	138
4.6.3.1. Bàn luận về các giả thiết nghiên cứu được chấp nhận	138
4.6.3.2. Bàn luận về giả thiết nghiên cứu bị bác bỏ	140
4.6.3.3. Bàn luận về kết quả kiểm tra các biến kiểm soát	143
Kết luận chương 4	145

CHƯƠNG 5

KẾT LUẬN VÀ HÀM Ý

5.1. Giới thiệu	146
5.2. Kết luận	146
5.3. Hàm ý quản trị đối với các bên liên quan trong dự án ứng dụng hệ ERP	148
5.4. Ý nghĩa của nghiên cứu	151
5.5. Hạn chế và hướng nghiên cứu tiếp theo	153
Kết luận chương 5	155

DANH MỤC CÔNG TRÌNH NGHIÊN CỨU KHOA HỌC

TÀI LIỆU THAM KHẢO

PHỤ LỤC

DANH MỤC PHỤ LỤC

<u>Phụ lục 1.</u> Sự cần thiết của đề tài	1
<u>Phụ lục 2.</u> Tổng hợp các nghiên cứu liên quan đến kết quả công việc của cá nhân sử dụng HTTT trong môi trường ứng dụng CNTT (PER)	5
<u>Phụ lục 3.</u> Tổng hợp các nghiên cứu liên quan đến kết quả công việc của cá nhân sử dụng hệ thống ERP (PER)	8
<u>Phụ lục 4.</u> Tổng hợp các nghiên cứu liên quan đến sự phù hợp giữa nhiệm vụ và công nghệ (TTF)	9
<u>Phụ lục 5.</u> Tổng hợp các nghiên cứu liên quan đến lợi ích kế toán do ứng dụng ERP	13
<u>Phụ lục 6.</u> Tổng hợp các nghiên cứu liên quan đến cảm nhận tính hữu ích của hệ thống ERP	16
<u>Phụ lục 7.</u> Tổng hợp các nghiên cứu liên quan đến sự thỏa mãn trong công việc của người sử dụng HTTT/ hệ thống ERP	19
<u>Phụ lục 8.</u> Khái quát các nghiên cứu trong nước liên quan đến bối cảnh nghiên cứu là hệ thống ERP	22
<u>Phụ lục 9.</u> Khái quát thang đo khái niệm kết quả công việc của cá nhân sử dụng HTTT/ CNTT	24
<u>Phụ lục 10.</u> Khái quát thang đo khái niệm sự phù hợp giữa nhiệm vụ và công nghệ	27
<u>Phụ lục 11.</u> Khái quát thang đo khái niệm lợi ích kế toán khi ứng dụng ERP	37
<u>Phụ lục 12.</u> Khái quát thang đo khái niệm cảm nhận tính hữu ích của hệ thống ERP	44